

การพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาล
การใช้โปรแกรมการพิทักษ์สิทธิ์เพื่อลดการถูกทำร้ายซ้ำ อารมณ์ซึมเศร้า
และเพิ่มคุณภาพชีวิตในสตรีที่ถูกสามีทำร้าย

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลการใช้โปรแกรมการพิทักษ์สิทธิเพื่อลดการถูกทำร้ายซ้ำ อาการซึมเศร้า และเพิ่มคุณภาพชีวิตในสตรีที่ถูกสามีทำร้าย

(THE DEVELOPMENT OF A CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINE USING AN ADVOCACY PROGRAM TO REDUCE RE-ABUSED, DEPRESSIVE SYMPTOMS AND IMPROVE QUALITY OF LIFE IN BATTERED WOMEN)

สุนิรัตน์ จันทร์ศรี 4936681 NSMH/M

พย.ม. (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์: อัจฉราพร สีหิรัญวงศ์, พย.ค., อทิตยา พรชัยเกตุ โอวยอง,
Ph.D. (Nursing)

บทคัดย่อ

จากการปฏิบัติงานในศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กและสตรี ที่ผ่านมามีพบว่าสตรีที่ถูกสามีทำร้ายที่มารับบริการส่วนใหญ่มีอาการซึมเศร้า และเสี่ยงต่อการถูกทำร้ายซ้ำ จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าโปรแกรมการพิทักษ์สิทธิในสตรีที่ถูกสามีทำร้าย สามารถลดการถูกทำร้ายซ้ำ ลดอาการซึมเศร้า และเพิ่มคุณภาพชีวิตได้ ผู้วิจัยจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลการใช้โปรแกรมการพิทักษ์สิทธิเพื่อลดการถูกทำร้ายซ้ำ ลดอาการซึมเศร้า และเพิ่มคุณภาพชีวิตในสตรีที่ถูกสามีทำร้าย โดยประยุกต์รูปแบบการพัฒนาหลักฐานเชิงประจักษ์ของซูกัพ (Soukup, 2000) เป็นกรอบในการศึกษา

จากการค้นหาหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบหลักฐานเชิงประจักษ์จำนวน 9 เรื่อง จากฐาน ข้อมูลต่างๆ ประกอบด้วย systematic review จำนวน 1 เรื่องและ randomized controlled trial จำนวน 8 เรื่อง จากนั้นนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ แล้วนำไปสร้างแนวปฏิบัติการพยาบาลการใช้โปรแกรมการพิทักษ์สิทธิในสตรีที่ถูกสามีทำร้าย ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและปรับปรุงแก้ไขโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน โปรแกรมเน้นการสร้างเสริมความเข้มแข็งทางใจให้สตรี เพิ่มการสนับสนุนทางสังคมและการเข้าถึงแหล่งประโยชน์ในชุมชน ประกอบด้วย 5 ระยะเวลา ได้แก่ 1) การประเมินปัญหา 2) การปฏิบัติการแก้ไขปัญหา 3) การประเมินผลการปฏิบัติการ 4) การปรับปรุงการปฏิบัติการที่ยังไม่บรรลุผล และ 5) การสิ้นสุดโปรแกรม

ข้อเสนอแนะของการศึกษา คือ การนำแนวคิดไปทดลองใช้เป็นโครงการนำร่อง เพื่อประเมิน ผลและเผยแพร่แนวปฏิบัติการพยาบาลดังกล่าวให้หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ต่อไป

คำสำคัญ : สตรีที่ถูกสามีทำร้าย / โปรแกรมการพิทักษ์สิทธิ / การถูกทำร้ายซ้ำ / อาการซึมเศร้า /
คุณภาพชีวิต / แนวปฏิบัติการพยาบาล

THE DEVELOPMENT OF A CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINE
USING AN ADVOCACY PROGRAM TO REDUCE RE-ABUSED,
DEPRESSIVE SYMPTOMS AND IMPROVE QUALITY OF LIFE IN
BATTERED WOMEN

SUNEERAT JUNSRI 4936681 NSMH / M

M.N.S. (MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING)

THEMATIC PAPER ADVISORS: ACHARAPORN SEEHERUNWONG, D.N.S.,
ATITTAYA PORNCHAIKATE-AUYEONG, PH.D. (NURSING)

ABSTRACT

From working in a One Stop Crisis Center, it was found that most battered women have depressive symptoms and are at risk for re-abuse. From a literature review, it was found that an advocacy program can help battered women to alleviate their re-abuse and depressive symptoms and improve quality of life. This study aimed to develop a clinical nursing practice guideline using an advocacy program to reduce re-abuse and depressive symptoms and improve quality of life in battered women. A modified Soukup's (2000) step of research utilization was used as a framework for the study.

Nine research studies were retrieved from databases. Those nine studies consisted of one systematic review and eight randomized controlled trials. Then, those research studies were critically analysed and appraised. After analysing the studies, the proposed clinical nursing practice guideline was taken to three professional experts to verify contents and give recommendation for revision. The advocacy program focuses on resilience in women, increase social support and obtaining resources. It takes five stages as follows: 1) Assessment, 2) Implementation, 3) Monitoring, 4) Secondary implementation, and 5) Termination.

It is recommended that this clinical nursing practice guideline should be implemented for a pilot study and evaluated for its effect, then it can be implemented in other community settings.

KEY WORDS : ADVOCACY PROGRAM / BATTERED WOMEN / CLINICAL
NURSING PRACTICE GUIDELINE / DEPRESSION /
QUALITY OF LIFE / RE-ABUSED

167 pp.